

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v právnej veci žalobcu: **JUDr. Ing. M. P.**, CSc., bytom N., B. ul. č. 26, proti žalovanému: **Colné riaditeľstvo Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Mierová ul. č. 23, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 14847/2008-1410 zo dňa 18.03.2008 o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre zo dňa 24. novembra 2008 č. k. 11S 63/2008-172, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 24.11.2008 č. k. 11S 63/2008-172 **p o t v r d z u j e**.

O d ô v o d n e n i e

Žalobou zo dňa 02.05.2008 sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. 14847/2008-1410 zo dňa 18.03.2008, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie Colného úradu Nitra (ďalej aj „správca dane“) zo dňa 20.11.2007 č. 83881/2007-6148. Týmto rozhodnutím správca dane dodatočne vymeral žalobcovi ako dlžníkovi colný dlh z dôvodu nesplnenia si povinnosti uloženej colným zákonom č. 618/1992 Zb..

Dňa 07.05.2008 doručil žalobca na súd návrh na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, ktorý odôvodnil tým, že je síce zamestnaný v spoločnosti M. s.r.o., ale v roku 2007 nedosiahol žiadny príjem. Ku dňu 31.03.2007 ukončil živnostenské podnikanie v rozsahu voľných a koncesovaných živností. Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 10C 6/99 zo dňa 09.02.1999, právoplatným dňa 10.03.1999, súd zrušil bezpodielové spoluvlastníctvo žalobcu a jeho manželky. Ďalej uviedol, že je vlastníkom rodinného domu v

N. na B. ul. č. 26, zapísaného na LV č. X., k. ú. N. v 1/2, ktorý je zaťažený ťarchami, ktoré obmedzujú jeho právo nakladať s nehnuteľnosťou. K svojmu návrhu žalobca priložil okrem iného aj vyplnené potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch na oslobodenie od súdnych poplatkov, v ktorom uviedol, že je ženatý, nemá vyživovaciu povinnosť, jeho dlhy voči Mestu Nové Zámky a M., a.s. sú spolu v sume približne 122.817,5 EUR (3 700.000,-Sk) a príjem z iných zdrojov nemá.

Napadnutým rozhodnutím Krajský súd v Nitre podľa § 138 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov, nakoľko zistené majetkové pomery žalobcu mu podľa názoru súdu umožňujú uplatniť si alebo brániť svoje právo i bez priznania oslobodenia a je v možnostiach žalobcu zaplatiť súdny poplatok za podanú žalobu.

Prvostupňový súd skúmal, či pomery žalobcu odôvodňujú priznanie oslobodenia a či sa žalobca do súčasnej ťaživej finančnej situácie dostal z objektívnych alebo subjektívnych dôvodov. V odôvodnení rozhodnutia krajský súd uviedol, že z titulu, že žalobca ako zamestnávateľ spoločnosti M. s.r.o., skráteneý názov; P. s.r.o., D. ul. č. 8, N., IČO: X. zamestnáva dvoch zamestnancov, ktorým by mal vyplácať mesačne mzdu (z čoho vyplýva, že dosahuje príjem), má súd zato, že je v možnostiach žalobcu zaplatiť súdny poplatok v sume 66,39 EUR (2.000,- Sk). Nie je možné akceptovať tvrdenie žalobcu, že nemá finančné prostriedky na zabezpečenie svojich životných potrieb, lebo ako konateľ spoločnosti naďalej podniká.

Proti predmetnému uzneseniu podal v zákonnej lehote žalobca odvolanie a žiadal napadnuté uznesenie krajského súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Poukázal na to, že žalobca JUDr. Ing. M. P., CSc. nie je právnickou osobou, ale fyzickou osobou, z čoho ďalej vyplýva, že dvoch zamestnancov nemá žalobca, ale spoločnosť P. s.r.o., preto napadnuté uznesenie v tejto časti nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Právne závery súdu sú úplne nesprávne a zmätočné. Ďalej uviedol, že podľa Zákonníka práce možno zamestnávať len fyzické osoby a nie právnické, preto krajský súd pochybil zásadným spôsobom, keď v rozhodnutí uviedol, že „Z titulu, že žalobca ako zamestnávateľ spoločnosti M. s.r.o., skráteneý názov P., s.r.o., D. C. 8, N. ...“. Žalobca namietol nesprávny záver súdu, že by mal vyplácať mesačnú mzdu svojim zamestnancom jednak preto, že žalobca nie je zamestnávateľom a jednak tvrdenie, že by mal vyplácať mzdu neznamená, že ju aj vypláca, a

ak áno, v akej výške. Z potvrdenia Daňového úradu Nové Zámky zo dňa 24.04.2008 vyplýva, že žalobca nemal žiadny príjem za rok 2007, preto hypotéza súdu o tom, že by žalobca mal mať príjem, nemá oporu v tomto dôkaze. Navyše podľa žalobcu krajský súd neodôvodnil, prečo na tento dôkaz neprihliadol. Napokon žalobca uviedol, že je vylúčené, aby jedna a tá istá osoba vystupovala ako zamestnávateľ a zamestnanec zároveň. Tvrdí, že byť konateľom nie je podnikaním. Podnikateľom je spoločnosť s ručením obmedzeným a nie jej konateľ. Majetkové pomery zamestnávateľa P. s.r.o. nemajú nič spoločné s majetkovými pomermi žalobcu ako jeho zamestnanca. Zopakoval, že účastníkom konania je fyzická osoba JUDr. M. P., CSc., a preto je potrebné skúmať jeho majetkové pomery. Keďže krajský súd vôbec neskúmal pomery žalobcu uvedené v návrhu, napadnuté uznesenie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa § 246c O.s.p. v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Podľa § 138 ods. 1 veta prvá O.s.p., na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Z citovaného ustanovenia vyplývajú tri zákonné podmienky pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov:

- 1.) účastník musí navrhnúť oslobodenie od súdnych poplatkov,
- 2.) povinnosť účastníka vierohodným spôsobom preukázať súdu svoje pomery, rozhodné pre posúdenie dôvodnosti jeho žiadosti a
- 3.) nesmie ísť o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Pre posúdenie dôvodnosti priznania oslobodenia od súdnych poplatkov sú rozhodujúce najmä majetkové a sociálne pomery účastníka, ale aj výška súdneho poplatku a povaha nároku.

Aj keď to odôvodňujú pomery účastníka, nie je možné mu priznať oslobodenie od súdnych poplatkov, ak svojvoľne alebo zrejme bezúspešne uplatňuje alebo bráni právo. O zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva sa jedná najmä vtedy, ak už zo

skutkových tvrdení žiadateľa je nepochybné, že mu vo veci nemôže byť vyhovené. Svojvoľným uplatňovaním alebo bránením práva je najmä šikanóznym výkonom práva alebo zjavné oddaľovanie splnenia povinností.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vychádzal prvostupňový súd zo správne a dostatočne zistených skutkových okolností, ktoré preukazujú neopodstatnenosť žalobcovho návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov. Krajský súd vykonal šetrenie dopytom na Krajské riaditeľstvo policajného zboru v Nitre, Daňový úrad Nové Zámky, Kataster nehnuteľností, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, Sociálnu poisťovňu, ako aj Obchodný register a Živnostenský register, pričom z výsledkov šetrenia zistil, že vlastní nehnuteľný majetok - rodinný dom nachádzajúci sa v katastrálnom území Nové Zámky, zapísaný na LV. č. X. v 1/2, nevlastní žiadne motorové vozidlo, ku dňu 31.03.2007 ukončil živnostenské podnikanie a podľa daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2007 dosiahol daňovú stratu. Žalobca je jediným spoločníkom a zároveň konateľom spoločnosti M. s.r.o., IČO: X., D. C. č. 8, N., ktorá je ako zamestnávateľ od 01.07.2000 registrovaná ako platiteľ poisťného na sociálne poistenie. Spoločnosť má dvoch zamestnancov a svoju odvodovú povinnosť si neplní. Na obchodný podiel žalobcu v uvedenej spoločnosti je vedená exekúcia. Žalobca nepoberá sociálne dávky ani príspevky a ku 13.10.2008 nebol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Spoločnosť M. s.r.o. dosiahla v roku 2007 daňovú stratu.

V potvrdení o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch žalobca uviedol, že je ženatý, neuviedol však zamestnávateľa, výšku priemerného mesačného príjmu manželky, resp. či je poberateľkou dávok sociálneho zabezpečenia, ani jej majetkové pomery. Uviedol, že po zrušení bezpodielového spoluvlastníctva manželov nevlastní žiadny hnutel'ny majetok.

Tvrdenie žalobcu, že v predmetnom konaní je žalobcom fyzická osoba a nie právnická, a preto treba šetriť majetkové pomery žalobcu ako fyzickej osoby, je irelevantné. Colný dlh, ktorý je predmetom tohto právneho sporu, bol žalobcovi dodatočne vymeraný v súvislosti s jeho živnostenským podnikaním v roku 1996. Keďže žalobca ukončil svoje živnostenské podnikanie ku dňu 31.03.2007, súd v rámci šetrenia najmä majetkových, zárobkových a sociálnych pomerov žiadateľa o oslobodenie od súdnych poplatkov šetril akýkoľvek hnutel'ny i nehnuteľný majetok žalobcu, pričom zistil, že je jediným spoločníkom

vyššie uvedenej spoločnosti s ručením obmedzeným. Preto tvrdenie žalobcu, že majetkové pomery zamestnávateľa P. s.r.o. nemajú nič spoločné s majetkovými pomermi žalobcu ako zamestnanca, nie sú pravdivé. Pokiaľ žalobca namieta ako ďalší odvolací dôvod to, že „žalobca nemôže byť zamestnávateľom spoločnosti M. s.r.o.“, lebo podľa Zákonníka práce možno zamestnať len fyzickú osobu, súd konštatuje, že žalobca zrejme nesprávne pochopil vetnú štylizáciu uvedenú v rozhodnutí krajského súdu. Žalobca je jediným spoločníkom a konateľom spoločnosti M. s.r.o., ktorá ma dvoch zamestnancov, de facto je teda zamestnávateľom týchto zamestnancov. Skutočnosť, že žalobca nemôže nakladať s nehnuteľnosťou, ktorej je vlastníkom v 1/2, pretože je zaťažená exekúciou, odvolací súd pokladá pri posudzovaní majetkových pomerov žalobcu za účelom rozhodnutia o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov za irelevantnú a vyhodnotil ju ako subjektívnu príčinu ťaživej finančnej situácie žalobcu, ktorú si zapríčinil sám svojim konaním.

Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, ako aj na výšku súdneho poplatku z návrhu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy na základe žaloby, ktorý je podľa položky č. 10 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov, a ktorý je prílohou zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov 66 EUR, dospel k záveru, že v danom prípade pomery žalobcu neodôvodňujú oslobodenie od súdneho poplatku, pretože nespĺňa druhú zákonnú podmienku podľa ustanovenia § 138 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p..

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

S poukazom na uvedené dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že rozhodnutie Krajského súdu v Nitre je vecne správne, a preto ho podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. potvrdil.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. januára 2010

JUDr. Jana Baricová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Anna Koláriková